

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 15 april 2015

400/2015

Lag

om verkställighet av samhällspåföljder

Utfärdad i Helsingfors den 10 april 2015

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Allmänna bestämmelser om verkställigheten

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på verkställighet av följande samhällspåföljder som döms ut av domstol:

- 1) samhällstjänst,
- 2) övervakningsstraff,
- 3) villkorligt fängelse förenat med övervakning,
- 4) ungdomsstraff.

Denna lag tillämpas också på verkställighet av övervakning av villkorlig frihet, som Brottsförmyndigheten fattar beslut om.

Med *den dömd* avses i denna lag den som avtjänar en i 1 eller 2 mom. avsedd samhällspåföljd.

Bestämmelser om dömande till samhällstjänst finns i 6 kap. 11 § i strafflagen

(39/1889), dömande till övervakningsstraff i 11 a § i det kapitlet, förenade av villkorligt fängelse med övervakning i 10 § 2 mom. i det kapitlet och dömande till ungdomsstraff i 10 a § i det kapitlet.

2 §

Samhällspåföljdernas syfte

Syftet med en samhällspåföljd är att under den tid verkställigheten av straffet pågår stödja den dömd för att främja hans eller hennes sociala anpassning och öka hans eller hennes beredskap för ett liv utan kriminalitet.

3 §

Samhällspåföljdernas innebörd

Samhällspåföljderna innefattar övervakning av den dömd, skyldigheter, förbud och övriga villkor som gäller den dömd samt verksamhet som bestäms enligt den dömdes behov och förhållanden med hänsyn till samhällets säkerhet i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag.

Samhällspåföljdernas detaljerade innehåll anges i den plan för strafftiden som avses i 14 §.

4 §

Bemötandet av den dömd

Den som dömts till en samhällspåföljd ska bemötas rättvist och med aktning för människovärdet. Verkställigheten av en samhällspåföljd får inte medföra andra begränsningar i den dömdes rättigheter eller förhållanden än vad som föreskrivs i lag eller som nödvändigtvis följer av verkställigheten av påföljden.

En samhällspåföljd ska verkställas så att den dömd och dennes närstående inte orsakas större olägenhet än vad som är nödvändigt för att påföljden ska kunna verkställas. Vid verkställigheten av en samhällspåföljd för en ung person som inte hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet ska de behov som följer av den dömdes ålder och utvecklingsnivå särskilt beaktas.

Dömda får inte utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av kön, ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk eller facklig verksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionshinder, sexuell läggning eller av någon annan orsak som gäller den dömdes person.

5 §

Den dömdes allmänna skyldigheter

Den som dömts till en samhällspåföljd ska iaktta kravet på drogfrihet och delta i den verksamhet som hör till samhällspåföljden samt fullgöra övriga skyldigheter som anges i planen för strafftiden.

2 kap.

Verkställighetsmyndighet och verkställighetstjänstemän

6 §

Myndighet med ansvar för verkställigheten

För samhällspåföljdernas verkställighet svarar Brottspåföljdsmyndigheten.

7 §

Övervakaren och den som bistår honom eller henne

För verkställigheten av en enskild samhällspåföljd svarar en för uppdraget utsedd tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten (*övervakare*).

För att främja en ändamålsenlig verkställighet av samhällspåföljden kan en person som samtycker till uppdraget utses att bistå övervakaren (*biträdande övervakare*). Den biträdande övervakaren ska ha lämplig utbildning inom brottspåföljds-, social- eller hälsovårdsområdet eller pedagogik samt arbetserfarenhet. Också någon annan lämplig person kan utses till biträdande övervakare, om det behövs för att ordna övervakningen.

Brottspåföljdsmyndigheten ingår ett avtal med den biträdande övervakaren om utförandet av uppdraget och beslutar om det arvode och de kostnadsersättningar som ska betalas till honom eller henne med statliga medel. Mellan Brottspåföljdsmyndigheten och den biträdande övervakaren uppstår varken tjänste- eller arbetsavtalsförhållande.

På den biträdande övervakaren tillämpas lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003) och bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför sitt uppdrag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

8 §

Övervakarens och biträdande övervakarens uppgifter

Övervakaren ska

1) utarbeta en plan för strafftiden och ett tidsschema för samhällspåföljden och delge den dömd dessa samt noggrant klargöra för den dömd vilka skyldigheter och begränsningar som hänför sig till verkställigheten av samhällspåföljden och vilka påföljderna av brott mot dem är,

2) stödja och handleda den dömd,

3) övervaka att de skyldigheter som föreskrivs för den dömd i denna lag och ålagts den dömd med stöd av denna lag iakttas,

4) vid behov stå i kontakt med den dömdes vårdnadshavare, intressebevakare eller någon annan laglig företrädare,

5) på det sätt som föreskrivs i denna lag och i behövlig omfattning hålla kontakt med den dömden,

6) per telefon och vid behov genom övervakningsbesök stå i kontakt med den plats där den dömden deltar i sådan verksamhet som hör till verkställigheten av samhällspåföljden,

7) underrätta Brottspåföljdsmyndigheten om brott mot de skyldigheter som föreskrivs för den dömden i denna lag eller ålagts den dömden med stöd av denna lag och utarbeta en utredning om saken,

8) vidta andra åtgärder som samhällspåföljdens verkställighet kräver.

Biträdande övervakaren ska bistå övervakaren i de uppgifter som föreskrivs i 1 mom. Biträdande övervakaren ska dessutom iakttta de direktiv som en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten ger honom eller henne samt underrätta tjänstemannen om den dömden inte fullgör sina skyldigheter.

9 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas när en biträdande övervakare utses utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Utredning av förutsättningarna för avtjänandet av en samhällspåföljd

10 §

Påföljdsutredning

Åklagaren eller domstolen ska be Brottspåföljdsmyndigheten utarbeta en påföljdsutredning när det brott den misstänkte åtalas för är ett brott för vilket samhällstjänst eller övervakningsstraff sannolikt kommer att dömas ut. Brottspåföljdsmyndigheten kan utarbeta en påföljdsutredning också på begäran av den misstänkte, om det finns vägande skäl till det.

En påföljdsutredning behöver dock inte begäras, om den misstänkte är utländsk med-

borgare och har sin stadigvarande bostad någon annanstans än i Finland, och det inte bedöms vara möjligt att döma ut en samhällspåföljd och överföra verkställigheten av den till ett annat land.

I påföljdsutredningen ska den misstänktes förutsättningar och beredskap att klara av samhällspåföljden bedömas. Hänsyn ska tas till den misstänktes tidigare kriminalitet, bruk av berusningsmedel och andra personliga och sociala förhållanden samt till behovet av övervakning och av stöd för ett liv utan kriminalitet. I samband med utredningen ska också den misstänktes samtycke till att samhällstjänst eller övervakningsstraff döms ut och verkställs klarläggas. På grundval av dessa uppgifter bedömer Brottspåföljdsmyndigheten om den misstänkte är lämpad att avtjäna samhällstjänst eller övervakningsstraff.

Om det efter att påföljdsutredningen utarbetats sker en sådan förändring i den misstänktes situation som inverkar på påföljdsutredningens innehåll, ska Brottspåföljdsmyndigheten göra behövliga ändringar i den.

Bestämmelser om de utredningsåtgärder som föregår utdömandet av ungdomsstraff och förenande av villkorligt fängelse med övervakning finns i lagen om utredning av unga brottsmisstänkta situation (633/2010). Bestämmelser om de utredningsåtgärder som föregår utdömandet av övervakningsstraff finns i 44 § i denna lag.

11 §

Plan för strafftiden

Om Brottspåföljdsmyndigheten anser att den misstänkte är lämpad att avtjäna samhällstjänst, övervakningsstraff, villkorligt fängelse förenat med övervakning eller ungdomsstraff, eller om åklagaren eller domstolen särskilt begär det, ska en plan för strafftiden fogas till påföljdsutredningen. Planen ska innehålla uppgifter om följande omständigheter som hänför sig till samhällspåföljden:

- 1) den dömdes skyldigheter,
- 2) avlönat eller oavlönat arbete, rehabilitering och utbildning eller övrig verksamhet som hör till verkställigheten samt övervakarmötena,

3) övervakningsätten samt övriga detaljer i fråga om övervakningen,

4) stödåtgärder som fogas till verkställigheten och främjar den dömdes livshantering och avtjänandet av straffet.

Planen för strafftiden ska utarbetas i samarbete med den misstänkte.

12 §

Stödåtgärder

När Brottspåföljdsmyndigheten börjar utarbeta en i 11 § eller i 71 § 3 mom. avsedd plan för strafftiden ska myndigheten enligt behov tillsammans med social- och hälsovårdsmyndigheterna kartlägga den misstänktes levnadsförhållanden och behov av stödåtgärder. Samhällspåföljdens verkställighet och de stödåtgärder som främjar den dömdes livshantering och avtjänandet av straffet ska samordnas.

Vid samordnandet av de stödåtgärder som avses i 1 mom. svarar kommunen för kostnaderna för den kommunala basservicen. Brottspåföljdsmyndigheten svarar för kostnaderna för den verksamhet som hänför sig till verkställigheten av samhällspåföljden.

13 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om utredning av en persons lämplighet och övriga förutsättningar för en samhällspåföljd, det förfarande som iakttas när en påföljdsutredning och en plan för strafftiden utarbetas samt om utredningens och planens innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap.

Inledande av verkställigheten

14 §

Precisering, komplettering, fastställelse och delgivning av planen för strafftiden

Brottspåföljdsmyndigheten ska utan dröjsmål utarbeta och fastställa en preciserad plan för strafftiden när den dom genom vilken

samhällstjänst, övervakningsstraff, villkorligt fängelse förenat med övervakning eller ungdomsstraff dömts ut har vunnit laga kraft eller blivit verkställbar enligt 16 § eller när Brottspåföljdsmyndigheten har ställt en fånge som ska frigges villkorligt under övervakning enligt 70 §. Den preciserade och fastställda planen för strafftiden ska innehålla mer detaljerade uppgifter och bestämmelser om hela den tid verkställigheten av samhällspåföljden omfattar än vad som ingår i den plan för strafftiden som utarbetats i utredningsskedet i enlighet med 11 §. I planen ska finnas uppgifter och bestämmelser om

1) den dag verkställigheten inleds,

2) övervakarmötena,

3) de stödåtgärder som behövs för att främja den sociala anpassningen,

4) de platser där samhällspåföljden ska avtjänas, vilket innebär den bostad som anvisats den dömden, tjänstgöringsplatsen för samhällstjänst, den vårdplats som tillhandahålls av en offentlig eller privat aktör inom social- och hälsovården eller någon annan plats där verksamhetsskyldigheten ska fullgöras,

5) de arbetsuppgifter som hör till verksamhetsskyldigheten eller innebörden av annan verksamhet,

6) begränsningar av rörelsefriheten och andra särskilda villkor för avtjänandet av samhällspåföljden samt sådana villkor som tjänstgöringsplatsen och förhållandena i anslutning till uppgifterna kräver,

7) ett detaljerat tidsschema,

8) den dag avtjänandet av påföljden upphör,

9) tryggnad av kontinuiteten för de stödåtgärder som främjar den dömdes livshantering när straffet har avtjänats,

10) andra motsvarande uppgifter, bestämmelser och villkor som är nödvändiga för verkställigheten av samhällspåföljden.

Planen för strafftiden ska utarbetas i samarbete med den dömden. Brottspåföljdsmyndigheten ska dessutom utarbeta ett tidsschema för avtjänandet av samhällspåföljden.

Planen för strafftiden ska delges den dömden personligen. Detaljerna i planen för strafftiden och påföljderna för brott mot bestämmelserna i den ska i behövlig omfattning gås igenom i samband med delgivningen.

Om en detalj som berör en sådan uppgift

eller bestämmelse som avses i 1 mom. klarar senare än vad som förutsätts för att verkställigheten ska kunna inledas utan ogrundat dröjsmål, kan Brottspåföljdsmyndigheten komplettera planen för strafftiden till denna del efter det att planen har fastställts och delgetts. Vid kompletteringen av planen iaktas det som bestäms i 2 och 3 mom.

15 §

Ändring av planen för strafftiden

Brottspåföljdsmyndigheten får ändra planen för strafftiden, om förhållandena förändras väsentligt eller det finns någon annan därmed jämförbar godtagbar orsak till det. När planen ändras ska 14 § 2 och 3 mom. iaktas.

16 §

Verkställighet innan domen vunnit laga kraft

Verkställigheten av samhällstjänst, övervakningsstraff, villkorligt fängelse förenat med övervakning och ungdomsstraff får på grundval av tingsrättens dom inledas innan domen har vunnit laga kraft, om den dömde skriftligen samtycker till verkställigheten och har nöjt sig med domen till den del han eller hon har dömts till en samhällspåföljd.

17 §

Påbörjande av verkställigheten

Verkställigheten av samhällstjänst, övervakningsstraff, villkorligt fängelse förenat med övervakning och ungdomsstraff ska påbörjas utan ogrundat dröjsmål och påföljden ska avtjänas inom ett år och tre månader från det att domen blivit verkställbar. När flera samhällspåföljder verkställs är tidsfristen emellertid ett år och sex månader räknat från den sista domen som blivit verkställbar. Till tidsfristerna räknas inte den tid under vilken påbörjandet av verkställigheten varit uppskjuten eller verkställigheten varit avbruten enligt 18 eller 26 §.

Avtjänandet av samhällstjänst och övervakningsstraff börjar den dag då det första övervakarmötet ordnas, den första arbets-

tjänstdagen infaller, deltagandet i annan verksamhet inleds eller då annan övervakning som hänför sig till samhällspåföljdens verkställighet inleds i enlighet med den preciserade planen för strafftiden. Avtjänandet av sådan samhällstjänst som den dömde i påföljdsutredningen konstaterats vara lämpad för med hjälp av stödåtgärder och avtjänandet av ungdomsstraff inleds den dag då den dömde och övervakaren möts första gången efter det att domen blivit verkställbar. Övervakningstiden för villkorligt fängelse som förenats med övervakning börjar löpa då den dömde har gett sitt samtycke till att verkställigheten av övervakningen inleds eller då domen har vunnit laga kraft till den del den gäller övervakningen. Om den som ska frigges villkorligt ställs under övervakning för en provotid, inleds övervakningen den dag då han eller hon frigges villkorligt från fängelset.

18 §

Uppskov med eller avbrott i verkställigheten

Brottspåföljdsmyndigheten får skjuta upp eller avbryta verkställigheten av samhällstjänst, övervakningsstraff och ungdomsstraff för viss tid, om det finns ett tillfälligt hinder för avtjänande av samhällspåföljden på grund av att den dömde har en sjukdom som inte är kortvarig, deltar i missbrukarrehabilitering, fullgör värnplikt eller frivillig militärtjänst för kvinnor eller civiltjänst, vårdar sitt barn under en moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenningsperiod enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller av någon annan därmed jämförbar godtagbar orsak. Strafftiden löper inte under uppskovet eller avbrottet.

Verkställigheten av ett i 1 mom. avsett straff får skjutas upp eller avbrytas också när avtjänandet av ett ovillkorligt fängelsestraff eller någon annan samhällspåföljd utgör ett hinder för att inleda eller fortsätta verkställigheten. Dessutom får verkställigheten av samhällstjänst, övervakningsstraff eller ungdomsstraff för en person som inte hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet skjutas upp eller avbrytas på grundval av att den dömde inte anträffas och det inte går att få reda på var han eller hon vistas.

Uppskov eller avbrott som avses i 1 eller 2 mom. får fortgå i sammanlagt högst ett år efter det att domen blivit verkställbar.

Verkställigheten av samhällstjänst, övervakningsstraff och ungdomsstraff kan avbrytas eller uppskjutas för viss tid, om ändrade förhållanden hos den dömda förutsätter nya arrangemang i fråga om verksamhetsskyldigheten eller skyldigheten att stanna på en viss plats. Samhällstjänst, övervakningsstraff och ungdomsstraff kan likaså avbrytas för viss tid om den dömda misstänks ha brutit mot sina skyldigheter och ärendet inte kan utredas omedelbart. Avbrottet får fortgå högst en månad.

Brottspåföljdsmyndigheten ska återkalla ett uppskov med eller avbrott i verkställigheten, om det framgår att det inte längre finns grunder för uppskovet eller avbrottet.

19 §

Förlängning av avtjäningstiden genom domstolsbeslut

Om samhällspåföljden av någon annan orsak än ett i 26 § avsett grovt brott mot skyldigheter inte kan avtjänas inom den maximtid som anges i 17 § 1 mom., ska Brottspåföljdsmyndigheten underrätta den tingsrätt som har behandlat brottmålet i första instans eller inom vars domkrets den dömda bor eller stadigvarande vistas om saken.

Domstolen får i fall som avses i 1 mom. förlänga den tid under vilken samhällspåföljden ska verkställas eller förvandla den icke avtjänade delen av samhällstjänst till ett övervakningsstraff eller ett ovillkorligt fängelsestraff och den icke avtjänade delen av ett övervakningsstraff till ett ovillkorligt fängelsestraff. Den samhällstjänst eller det övervakningsstraff som redan har avtjänats kan betraktas som fullt avtjänat straff om den tid som ännu inte avtjänats är kort, den dömda är allvarligt sjuk eller har drabbats av ett olycksfall eller det finns någon annan motsvarande orsak som inte kan tillräknas den dömda.

20 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om

- 1) inledande av verkställigheten,
- 2) verkställigheten av en dom som inte vunnit laga kraft,
- 3) verksamhet som kan godkännas som verksamhetsskyldighet,
- 4) registrering av att verkställigheten inleds, skjuts upp eller avbryts.

5 kap.

Allmänna villkor för samhällspåföljder och brott mot villkoren

21 §

Den dömdes allmänna skyldigheter

Den dömda ska

- 1) delta i utarbetandet av en i 14 § avsedd preciserad plan för strafftiden,
- 2) ge övervakaren eller biträdande övervakaren för verkställigheten av samhällspåföljden behövliga kontaktuppgifter samt uppgifter om sitt arbete och boende, sin utbildning och sina studier, sin ekonomiska situation och andra motsvarande omständigheter, samt information om förändringar i uppgifterna,
- 3) hålla kontakt med sin övervakare eller biträdande övervakare i enlighet med planen för strafftiden och infinna sig vid övervakarmötena,
- 4) fullgöra sin verksamhetsskyldighet i enlighet med planen för strafftiden genom att arbeta eller delta i utbildning, rehabilitering, program, sammankomster eller annan motsvarande verksamhet som upprätthåller eller främjar handlingsförmågan och de sociala färdigheterna,
- 5) avhålla sig från att använda droger i enlighet med vad som föreskrivs för varje samhällspåföljds del i denna lag,
- 6) iaktta den skyldighet att stanna i bostaden eller på någon annan plats som anges i planen för strafftiden,
- 7) uppföra sig sakligt under övervakarmöten och i situationer och under sammankomster som hänför sig till fullgörandet av verksamhetsskyldigheten,
- 8) utan dröjsmål underrätta Brottspåföljdsmyndigheten om ett hinder för närvaro vid ett övervakarmöte eller ett hinder för fullgörande av verksamhetsskyldigheten och

om orsaken till detta, samt på begäran visa upp ett tillbörligt intyg eller en utredning i fråga om hindret, på det sätt som anges i planen för strafftiden,

9) lämna Brottspåföljdsmyndigheten ett läkarutlåtande om sitt hälsotillstånd, om det finns grundad anledning att misstänka att den dömdes hälsa inte är tillräckligt god för att han eller hon ska kunna avtjäna samhällspåföljden,

10) iakttä också andra än i denna paragraf avsedda villkor i planen för strafftiden, det tidsschema som Brottspåföljdsmyndigheten utarbetat för avtjänandet av samhällspåföljden samt sådana förhållningsregler från övervakaren eller biträdande övervakaren som är nödvändiga för samhällspåföljdens verkställighet.

22 §

Kontroll av drogfrihet

Den dömd ska på uppmaning lämna utandningsprov för kontroll av drogfriheten. Den som avtjänar samhällstjänst, övervakningsstraff eller villkorligt fängelse förenat med övervakning ska på uppmaning lämna urin- eller salivprov. I samband med detta kan den dömd förpliktas besöka en enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten, en hälsovårdscentral eller en enhet som avses i lagen om missbrukarvård (41/1986) för att lämna urinprov.

Om den dömd under ett övervakarmöte eller övervakningsbesök eller vid fullgörandet av annan verksamhetsskyldighet av yttre tecken att döma sannolikt är påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel, ska en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten registrera observationerna om berusningstillståndet. Om berusningstillståndet av yttre tecken att döma är uppenbart behöver ett i 1 mom. avsett prov inte tas, om inte den dömd kräver det.

Om den dömd utan giltig orsak vägrar lämna utandnings-, urin- eller salivprov, kan det bestämmas att blodprov ska tas på honom eller henne.

Om den dömd på basis av ett utandningsprov konstateras vara alkoholpåverkad, ska Brottspåföljdsmyndigheten vidta åtgärder

som avses i 25 eller 26 §. Om den dömd på basis av ett urin- eller salivprov konstateras ha använt berusningsmedel, ska resultatet verifieras av ett laboratorium som uppfyller kvalitetskraven för narkotikatest. Detsamma gäller trots att resultatet av ett snabbtest är negativt, om det finns grundad anledning att misstänka berusningstillstånd. Om det verifierade resultatet visar att den dömd har använt i 3 § 1 mom. i narkotikalagen (373/2008) avsedd narkotika, eller läkemedel som han eller hon inte har rätt att använda, ska Brottspåföljdsmyndigheten vidta åtgärder enligt 26 § i denna lag.

23 §

Tillfällig avvikelse från skyldigheten att delta i verksamhet eller stanna i bostaden

Den dömd kan i ett enskilt fall beviljas tillstånd till att tillfälligt avvika från en skyldighet som anges i den plan för strafftiden som avses i 14 § 1 mom., om det är nödvändigt på grund av att den dömd insjuknat eller på grund av någon annan oförutsedd händelse som inverkar på verkställigheten. Den dömd ska utan dröjsmål underrätta Brottspåföljdsmyndigheten om orsaken.

Den dömd får utan förhandstillstånd avvika från en skyldighet som anges i den plan för strafftiden som avses i 14 § 1 mom., om det av tvingande skäl är nödvändigt i en situation som avses i 1 mom. i denna paragraf. Den dömd ska utan dröjsmål underrätta Brottspåföljdsmyndigheten om orsaken.

24 §

Hämtning till ett möte som verkställigheten av samhällspåföljden förutsätter

Om en dömd som avtjänar villkorligt fängelse förenat med övervakning eller ungdomsstraff, eller som har frigetts villkorligt och är ställd under övervakning, utan någon godtagbar orsak som övervakaren eller biträdande övervakaren har kännedom om underlåter att infinna sig vid ett övervakarmöte eller en motsvarande sammankomst och det är sannolikt att han eller hon försöker undvika mötet, kan han eller hon hämtas till följande möte

som övervakaren eller biträdande övervakaren fastställt. Polisen ska ge handräckning vid hämtningen, om det inte anses vara uppenbart oändamålsenligt att vidta hämningsåtgärder.

En anhållningsberättigad polisman beslutar på begäran av Brottspåföljdsmyndigheten om hämtning. Den som enligt beslutet ska hämtas får gripas och tas i förvar högst sex timmar före mötet med övervakaren. Hämtningen ska om möjligt genomföras så att den dömde inte blir föremål för onödig uppmärksamhet.

25 §

Brott mot skyldigheter

Om den dömde misstänks ha brutit mot sina skyldigheter enligt 21 eller 22 § på något annat än ett i 26 § avsett grovt sätt ska Brottspåföljdsmyndigheten utreda saken. Om den dömde på grundval av utredningen konstateras ha handlat i strid med sina föreskrivna skyldigheter, ska Brottspåföljdsmyndigheten ge honom eller henne en skriftlig varning. När en varning ges ska den dömde underrättas om vad fortsatt brott mot skyldigheterna kan leda till. Om brottet mot skyldigheterna konstateras vara ringa och det inte är upprepat, kan den dömde ges en anmärkning.

26 §

Grovt brott mot skyldigheter

Om den dömde inte börjar avtjäna sin påföljd eller avbryter avtjänandet och det inte finns någon godtagbar orsak till detta, eller trots en skriftlig varning på nytt eller annars uppsåtligt och grovt bryter mot de skyldigheter som föreskrivs i 21, 22, 38, 49, 72 eller 73 §, ska Brottspåföljdsmyndigheten vidta åtgärder för att föra saken till åklagarens och domstolens behandling. Om det är fråga om samhällstjänst, övervakningsstraff eller ungdomsstraff, ska Brottspåföljdsmyndigheten förbjuda påbörjandet av verkställighet eller avbryta verkställigheten om den redan har påbörjats.

Vid behandling av grovt brott mot skyldigheter eller sådan förlängning av avtjäningsti-

den som avses i 19 § ska domstolen ge den dömde tillfälle att bli hörd innan saken avgörs. Dessutom ska en representant för Brottspåföljdsmyndigheten ges tillfälle att ge ett utlåtande i saken, om det inte är uppenbart onödigt med avseende på ärendets behandling. Ärendet kan avgöras även om den dömde inte infinner sig vid domstolen. Tingsrätten är domför med ordföranden ensam. I övrigt ska bestämmelserna om rättegång i brottmål iakttas.

Besvär över ett avgörande som domstolen träffat med stöd av denna paragraf ska behandlas skyndsamt.

27 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om hur ett misstänkt berusningstillstånd konstateras och registreras, hur brott mot skyldigheter utreds och registreras samt om förfarandet vid brott mot skyldigheter utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 kap.

Befogenheter

28 §

Allmänna principer för utövningen av befogenheter

De tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten som svarar för verkställigheten av samhällspåföljder och de biträdande övervakarna ska i sin verksamhet vara sakliga och opartiska samt främja försonlighet.

Brottspåföljdsmyndighetens tjänstemän och de biträdande övervakarna ska i första hand genom råd, uppmaningar och förhållningsregler sträva efter att säkerställa att samhällspåföljder avtjänas på ett tillbörligt sätt.

Brottspåföljdsmyndighetens tjänstemän och de biträdande övervakarna ska utföra sina uppdrag i samband med verkställigheten av en samhällspåföljd utan att i större utsträckning ingripa i någons rättigheter eller orsaka större olägenhet än vad som är nödvändigt och försvarbart för att uppdraget ska kunna utföras.

29 §

Hörande av den dömd

Bestämmelser om tillfälle för den dömd att bli hörd när beslut fattas om förutsättningarna för verkställighet av en samhällspåföljd, om verkställighetens innebörd och villkor samt om brott mot skyldigheter finns i 34 § i förvaltningslagen (434/2003).

30 §

Beslutanderätt

Direktören för Brottspåföljdsmyndighetens byrå för samhällspåföljder beslutar om åtgärder som föranleds av grovt brott mot skyldigheter enligt 26 §.

Direktören för byrån för samhällspåföljder beslutar om inledande av verkställigheten av en samhällspåföljd enligt 17 § 1 mom., uppskov med eller avbrott i verkställigheten enligt 18 §, tagande av blodprov enligt 22 §, begäran om hämtning enligt 24 §, givande av en skriftlig varning enligt 25 §, givande av en skriftlig uppmaning enligt 74 § samt avslutande av övervakning enligt 60 § 3 mom. och 76 §. Ifall saken inte kan vänta, kan besluten fattas av en i arbetsordningen angiven direktör eller biträdande direktör för ett fängelse eller en brottspåföljdschef.

En tjänsteman som svarar för verkställigheten svarar för beräklandet av strafftiden för övervakningsstraff och beslutar om villkorlig frigivning från övervakningsstraff. En tjänsteman som svarar för verkställigheten eller en av verkställighetsdirektören förordnad annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsenhet beslutar om utfärdande och återkallande av en efterlysning enligt 34 §.

Övervakaren eller en i arbetsordningen angiven annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om annan kontroll av drogfrihet enligt 22 § än blodprov, om rätten enligt 23 § att inte fullgöra en skyldighet som ingår i planen för strafftiden på grund av förhinder och om givande av en anmärkning enligt 25 §.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

31 §

Rätt till information

Bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens rätt att trots sekretessbestämmelserna för det utlåtande som ska ges till domstolen om förutsättningarna för utdömande av en samhällspåföljd och för verkställigheten av samhällspåföljden få den information som hänför sig till en vård-, rehabiliterings- eller serviceplan och som social- och hälsovårdsmyndigheten har om den dömdes levnadsförhållanden, bruk av berusningsmedel, missbrukarrehabilitering, mentala hälsa och anlitande av mentalvårdstjänster samt annan motsvarande information som behövs för verkställigheten av samhällspåföljden och samordnandet av de stödåtgärder som främjar den dömdes livshantering och avtjänandet av straffet finns i lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff (422/2002).

Brottspåföljdsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att för sina i denna lag föreskrivna uppdrag av de aktörer som avses i 20 § 1 mom. i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) få den information som behövs för det utlåtande som ska ges till domstolen om förutsättningarna för utdömande av en samhällspåföljd och för verkställigheten av samhällspåföljden samt för samordnandet av de stödåtgärder som främjar den dömdes livshantering och avtjänandet av straffet.

32 §

Ersättning för resekostnader

Den som misstänks för ett brott ska med statliga medel ersättas för kostnaderna för resor som behövs för utredningen av förutsättningarna för utdömande av en samhällspåföljd och för utarbetandet av planen för strafftiden. Den dömd ska med statliga medel ersättas för kostnaderna för resor som hänför sig till den övervakning och verksamhet som hör till verkställigheten, om han eller

hon inte rimligen klarar av att själv stå för dem. Kostnaderna ersätts på ansökan, för resor inom Finland och enligt kostnaderna för användning av det billigaste allmänna forskaffningsmedlet.

33 §

Ersättning för skador som orsakats av den dömde

Den verksamhetsplats där den dömde fullgör sin verksamhetsskyldighet och verksamhetsplatsens personal samt utomstående ska med statliga medel ersättas för sak- och personskador som den dömde orsakar av oaktamhet när han eller hon utför oavlönat arbete som hör till samhällspåföljden eller deltar i annan verksamhet.

Statskontoret ska göra en utredning av det skadefall som avses i 1 mom. Ersättningen betalas av Statskontoret.

Bestämmelser om skadestånd finns dessutom i brottsskadelagen (1204/2005) och i skadeståndslagen.

34 §

Efterlysning

Om den som har dömts till en samhällspåföljd inte anträffas och det inte går att få reda på var han eller hon vistas, kan Brottspåföljdsmyndigheten utfärda en efterlysning av den dömde. I efterlysningen ska den dömde uppmanas att för verkställighet av samhällspåföljden senast på utsatt dag ta kontakt med Brottspåföljdsmyndighetens byrå för samhällspåföljder. I efterlysningen ska det nämnas att ett förfarande för förvandling av samhällspåföljden till ett ovillkorligt fängelsestraff eller till någon annan påföljd som föreskrivits för brott mot villkoren för samhällspåföljden i fråga annars inleds.

35 §

Handräckning

Tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten har rätt att få handräckning av polisen enligt polislagen (872/2011) för att utföra ett tjänsteuppdrag.

36 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om ersättandet av den misstänktes eller dömdes resekostnader, om den utredning av skadefallet som krävs för ersättandet av en skada som den dömde orsakat samt om utfärdande och återkallande av en efterlysning utfärdas genom förordning av statsrådet.

AVDELNING II

SAMHÄLLSPÅFÖLJDER

8 kap.

Samhällstjänst

37 §

Innebörd och längd

Samhällstjänst är ett straff som döms ut i stället för ett ovillkorligt fängelsestraff. Samhällstjänsten omfattar minst 14 och högst 240 timmar regelbundet, oavlönat arbete som utförs under övervakning.

Högst 30 timmar av samhällstjänststraffet kan avtjänas genom att den dömde deltar i verksamhet som ordnas eller godkänns av Brottspåföljdsmyndigheten eller i öppen vård som tillhandahålls av en offentlig eller privat serviceproducent inom social- och hälsovården. Syftet med verksamheten eller vården är att minska den dömdes risk för återfall i brott eller missbruksproblem samt att förbättra hans eller hennes förutsättningar att avtjäna samhällstjänststraffet. Arbetets andel ska dock utgöra minst hälften av det straff som dömts ut.

Samhällstjänst som utdöms för ett brott begånget av en person innan han eller hon fyllt 21 år kan dessutom innefatta uppgifter och program som främjar den sociala handlingsförmågan och som särskilt är riktade till unga, samt stöd och handledning i samband med dessa. I ett sådant fall är det möjligt att avvika från de i 2 mom. avsedda begränsningarna av verksamhetens omfattning.

38 §

Den dömdes särskilda skyldigheter

Den dömden ska utföra sina tjänstgöringsuppgifter och iaktta de anvisningar som personalen på tjänstgöringsplatsen ger.

När verkställigheten av samhällstjänsten har inletts får den dömden inte använda narkotika som avses i 3 § 1 mom. i narkotikalagen. Den dömden får inte vara påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel på platsen för arbete, rehabilitering, utbildning eller någon annan verksamhet som hänför sig till samhällstjänstens verkställighet, eller under sådana sammankomster som verkställigheten kräver.

39 §

Påföljd för grovt brott mot skyldigheter

Om åklagaren bedömer att samhällstjänsten ska förvandlas till ett övervakningsstraff eller ett ovillkorligt fängelsestraff på grund av sådant handlande som avses i 26 §, ska åklagaren utan dröjsmål framställa ett yrkande om det hos den tingsrätt som har behandlat brottmålet i första instans eller inom vars domkrets den dömden bor eller stadigvarande vistas.

Om domstolen konstaterar att den dömden har handlat på det sätt som avses i 26 §, kan domstolen förvandla den icke avtjänade delen av samhällstjänsten till ett övervakningsstraff eller ett ovillkorligt fängelsestraff. Minimittiden för förvandlingsstraffen är fyra dagar. Domstolen kan förvandla också sådan samhällstjänst vars verkställighet ännu inte inletts till ett övervakningsstraff eller ett ovillkorligt fängelsestraff.

40 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om de åtgärder som krävs för förberedande och genomförande av öppen vård som tillhandahålls av en offentlig eller privat serviceproducent inom social- och hälsovården och om anordnarna av tjänstgöringsplatser för samhällstjänst utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 kap.

Övervakningsstraff

41 §

Innebörd

Övervakningsstraffet är ett straff som döms ut i stället för ett ovillkorligt fängelsestraff. Avtjänandet av övervakningsstraffet övervakas med tekniska anordningar och på andra sätt som anges i denna lag.

Övervakningsstraffet innebär en skyldighet för den dömden att stanna i sin bostad eller på någon annan lämplig plats där den dömden vårdas eller vistas i enlighet med planen för strafftiden samt att delta i sådan verksamhet som anvisas honom eller henne. Den dömden får avlägsna sig från sin bostad eller någon annan plats som anvisats den dömden i planen för strafftiden endast på det sätt som anges i den plan för strafftiden och det veckoschema som avses i 14 och 46 §, om inte något annat följer av 23 §.

Den avsedda verksamheten utgörs antingen av verksamhet som ordnas eller godkänns av Brottspåföljdsmyndigheten eller av vård som tillhandahålls av en offentlig eller privat serviceproducent inom social- och hälsovården på en anstalt eller i form av öppen vård. Arbetet och den övriga verksamheten ska omfatta minst 10 och högst 40 timmar per vecka, enligt vad som anges i den plan för strafftiden som avses i 14 §. Skyldigheten att delta i arbete eller annan verksamhet kan bestämmas så att den omfattar mer än detta, men högst 50 timmar per vecka, om det på grund av verksamhetens innehåll eller andra motsvarande omständigheter finns särskilda skäl till det.

Arbetet och den övriga verksamheten ska förläggas till en tid som inte infaller mellan klockan 21 och 6, om det inte av orsaker som beror på arbetet eller verksamheten anges något annat i planen för strafftiden.

42 §

Utdömmande av övervakningsstraff

Domstolen får döma den misstänkte till övervakningsstraff bara om det enligt dom-

stolens bedömning finns förutsättningar för detta på grundval av den utredning som avses i 10 § och 44 § 1 mom. och en i 11 och 44 § avsedd plan för strafftiden för övervakningsstraffet har lämnats in till domstolen innan straffet döms ut.

43 §

Övervakning

Den dömda övervakas med hjälp av tekniska anordningar som installeras i hans eller hennes bostad eller på någon annan plats som anvisats den dömda i planen för strafftiden, ges till den dömda eller fästs på honom eller henne vid handleden, vristen eller midjan, eller med en kombination av sådana anordningar. De tekniska anordningarna får inte möjliggöra teknisk avlyssning enligt 10 kap. 16 § i tvångsmedelslagen (806/2011) eller optisk observation enligt 10 kap. 19 § i den lagen inom områden som omfattas av hemfriden.

Brottspåföljdsmyndigheten ska hålla tillräcklig kontakt med den dömda och med den plats där den dömda deltar i sådan verksamhet som han eller hon anvisats, samt göra övervakningsbesök i den dömdes bostad eller på någon annan plats som anvisats den dömda i planen för strafftiden. Tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten och biträdande övervakare i deras sällskap har rätt att oanmälda få tillträde till den dömdes bostad eller någon annan plats som anvisats den dömda i planen för strafftiden, för att övervaka att den dömda fullgör skyldigheten att stanna i sin bostad eller på någon annan plats som anvisats honom eller henne i planen för strafftiden och att vara drogfri. Onödig uppmärksamhet ska undvikas i samband med övervakningsbesöken. Övervakningen ska genomföras så att den inte begränsar någons rättigheter i större omfattning eller orsakar större olägenhet än vad som är nödvändigt för att uppdraget ska kunna utföras.

Om den dömda är placerad i sådan anstaltsvård som avses i 41 § 2 mom., ska anstalten utse en kontaktperson som svarar för verkställigheten av övervakningsstraffet. Kontaktpersonen ska trots tystnadsplikten underrätta övervakaren eller någon annan tjäns-

teman vid Brottspåföljdsmyndigheten om brott mot villkor eller skyldigheter som hänför sig till placeringen.

44 §

Utredning av förutsättningarna samt planen för strafftiden

Utöver vad som i 10 § föreskrivs om påföljdsutredning ska utredningen av förutsättningarna för utdömandet av övervakningsstraff innehålla

1) ett skriftligt samtycke från den som misstänks för brott till att straffet döms ut som övervakningsstraff,

2) den misstänktes skriftliga samtycke till att Brottspåföljdsmyndigheten i frågor som gäller utredning av förutsättningarna och iakttagande av villkoren för övervakningsstraff enligt behov står i kontakt med de myndigheter, privata sammanslutningar och enskilda personer som verkställigheten av övervakningsstraffet berör samt med den plats där den dömda deltar i sådan verksamhet som anvisats honom eller henne, samt till att dessa trots sekretessbestämmelserna får underrätta Brottspåföljdsmyndigheten om brott mot villkoren,

3) en bedömning av om den misstänktes bostad eller någon annan plats som anvisats den dömda i planen för strafftiden är lämplig för avtjänade av övervakningsstraff,

4) en bedömning av den misstänktes behov av att på grund av sådan verksamhet som hör till övervakningsstraffet röra sig utanför bostaden eller utanför någon annan plats som anvisats honom eller henne i planen för strafftiden,

5) en utredning av eventuella tidigare övervakningsstraff som den misstänkte dömts till,

6) ett utlåtande om huruvida det är motiverat att döma den misstänkte till övervakningsstraff för upprätthållande eller främjande av hans eller hennes sociala färdigheter.

Om Brottspåföljdsmyndigheten anser att ett övervakningsstraff är motiverat eller om åklagaren eller domstolen särskilt begär det, ska en plan för strafftiden fogas till utredningen. Planen för strafftiden ska utöver de

uppgifter som anges i 11 § även innehålla uppgifter om

1) den bostad eller plats som anvisats den dömdes för avtjänande av övervakningsstraffet,

2) hur många timmar per vecka arbetet, rehabiliteringen eller den övriga verksamheten samt övervakarmötena omfattar,

3) hur mycket den dömdes på grund av deltagande i verksamhet kommer att röra sig utanför sin bostad eller utanför den plats som anvisats den dömdes och vid vilka tidpunkter detta sker.

45 §

Förfarandet vid utarbetandet av planen för strafftiden

Den misstänkte eller dömdes ska för utarbetandet av planen för strafftiden och för verkställigheten av straffet lämna behövlig information om de läkemedel som han eller hon använder. Med stöd av den misstänktes eller dömdes skriftliga samtycke får informationen om läkemedelsbehandlingen införas i det register som innehåller uppgifter om avtjänandet av samhällspåföljder. Bestämmelser om behandling av uppgifter vid utförandet av verkställighetsuppdrag finns i lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff.

De myndiga personer som stadigvarande bor i den bostad som ska användas för avtjänande av övervakningsstraffet ska ge sitt skriftliga samtycke till att övervakningsstraffet verkställs och till att övervakningsbesök som hänförs till verkställigheten görs i bostaden. Samtycket ska fogas till planen för strafftiden. Samtycket ska innefatta en sådan försäkran som avses i 6 kap. 11 a § 2 mom. i strafflagen om att samtycket har getts av egen bestämd vilja. Om någon som är yngre än 18 år bor stadigvarande i bostaden, ska han eller hon tillfrågas om sin åsikt och höras i samarbete med barnskyddsmyndigheterna med iakttagande av det som föreskrivs i 20 § i barnskyddslagen (417/2007). Åsikten ska antecknas i ett dokument som fogas till planen. Verkställigheten av ett övervakningsstraff får inte påbörjas om en minderårig av grundad anledning motsätter sig verkställigheten och

med hänsyn till sin ålder och utvecklingsnivå är mogen att bedöma saken.

46 §

Precisering av planen för strafftiden

Utöver vad som föreskrivs i 14 § ska planen för strafftiden för ett övervakningsstraff innehålla närmare uppgifter och bestämmelser om

1) den dömdes bostad eller någon annan plats som anvisats den dömdes,

2) innehållet i den verksamhet som avses i 21 § 4 punkten samt dess timantal per vecka och behövliga restider,

3) övervakningen och de tekniska övervakningsanordningar som övervakningen kräver,

4) den tid som den dömdes är skyldig att stanna i sin bostad eller på någon annan plats som anvisats den dömdes samt när denna tid infaller,

5) den dömdes rätt att röra sig utanför sin bostad eller någon annan plats som anvisats honom eller henne,

6) den tid som reserveras för att den dömdes ska kunna sköta sina personliga angelägenheter,

7) övriga villkor som är nödvändiga för verkställigheten av övervakningsstraffet.

47 §

Begynnelsepunkten för avtjänandet av övervakningsstraff och beräkningen av straffets längd

Avtjänandet av ett övervakningsstraff börjar, efter att en preciserad plan för strafftiden har fastställts, den dag då de tekniska övervakningsanordningar som behövs för verkställigheten har installerats eller överlämnats till den dömdes.

Om verkställigheten av övervakningsstraffet avbryts, upphör strafftiden att löpa vid ingången av dygnet efter avbrytandet. På beräkningen av övervakningsstraffets längd iaktas i övrigt 3 kap. 1 § 1 och 2 mom. i fängelselagen (767/2005).

48 §

Rätt till tillträde till den dömdes bostad

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten har rätt att få tillträde till den dömdes bostad eller någon annan plats som anvisats den dömdes för att installera, reparera eller avlägsna de tekniska övervakningsanordningarna.

49 §

Den dömdes särskilda skyldigheter

Den dömdes ska

- 1) hantera de övervakningsanordningar som avses i 43 § 1 mom. omsorgsfullt och iaktta anvisningarna om hur de ska användas,
- 2) ge en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som utför ett övervakningsuppdrag och en biträdande övervakare i dennes sällskap tillträde till sin bostad.

Under den tid verkställigheten pågår får den dömdes inte använda narkotika som avses i 3 § 1 mom. i narkotikalagen, alkohol eller något annat berusningsmedel eller vara påverkad av berusningsmedel.

50 §

Säkerhetskontroll

Den dömdes får granskas i syfte att tillgodose säkerheten och trygga ordningen vid verkställigheten av övervakningsstraffet.

Vid säkerhetskontrollen har en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten rätt att med hjälp av en metalldetektor, någon annan motsvarande teknisk anordning eller en tränad hund, eller genom en ytlig undersökning av kläderna granska den dömdes för att säkerställa att han eller hon inte innehar föremål eller ämnen med vilka någons säkerhet kan äventyras eller vars innehav i övrigt har förbjudits i lag.

Den tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som genomför säkerhetskontrollen har rätt att frånta den dömdes föremål eller ämnen som avses i 2 mom. och som påträffas vid säkerhetskontrollen eller på något annat sätt.

De fråntagna föremålen och ämnena ska lämnas till polisen eller, om det inte finns något hinder för det enligt lag, återlämnas till den dömdes.

Onödig uppmärksamhet ska undvikas i samband med säkerhetskontrollen. Kontrollen ska genomföras så att den inte begränsar någons rättigheter i större omfattning eller orsakar större olägenhet än vad som är nödvändigt för att uppdraget ska kunna utföras.

51 §

Misstanke om en brottslig gärning som innebär grovt brott mot skyldigheter

Om den dömdes misstänks ha gjort sig skyldig till ett brott för vilket påföljden är strängare straff än böter, ska Brottspåföljdsmyndigheten förbjuda inledandet av övervakningsstraffets verkställighet eller avbryta verkställigheten och vid behov vidta åtgärder för att föra saken till domstolen för behandling.

52 §

Återkallelse av samtycke och förändrade förhållanden

Om en person som bor i samma bostad som den dömdes av grundad anledning skriftligen återkallar sitt samtycke som avses i 45 § 2 mom., ska Brottspåföljdsmyndigheten utreda om övervakningsstraffet kan verkställas i någon annan bostad eller på någon annan plats som anvisats den dömdes i planen för strafftiden eller om saken ska föras till domstolen för behandling. Detsamma gäller om den dömdes byter bostad eller om förhållandena i hans eller hennes bostad förändras så att verkställigheten av övervakningsstraffet inte kan fortgå.

Avtjänandet av övervakningsstraffet får med tanke på utredningen tillfälligt avbrytas på det sätt som avses i 26 §.

I samband med utredningen ska den dömdes och den som bor i samma bostad som den dömdes bli hörda.

53 §

Villkorlig frihet och prøvotid

Den dömden frigges villkorligt med iakttagande av 2 c kap. 5—7 § i strafflagen och med beaktande av en eventuell avräkning enligt 6 kap. 13 § i strafflagen. Den som avtjänar flera övervakningsstraff som verkställs samtidigt frigges villkorligt när en så lång tid av övervakningsstraffen har verkställts som fås genom sammanräkning av de kvotdelar som enligt 2 c kap. 5 § i strafflagen ska tillämpas på vart och ett av straffen. Vid beräkning av kvotdelar ska delar av dagar inte beaktas. När den dömden frigges villkorligt inleds en prøvotid som är lika lång som reststraffet.

Under den sista dagen av övervakningsstraffets verkställighet ska Brottspåföljdsmyndigheten ta ur bruk de tekniska övervakningsanordningar som använts vid verkställigheten av övervakningsstraffet och ta dem i sin besittning.

Om den dömden begår ett brott under prøvotiden, tillämpas det som i 2 c kap. 14 § i strafflagen föreskrivs om verkställighet av reststraff.

54 §

Behandling av grovt brott mot skyldigheter

Om åklagaren anser att den dömden har handlat på det sätt som avses i 26 eller 51 §, ska åklagaren utan dröjsmål föra saken till behandling hos den tingsrätt som har behandlat brottmålet i första instans eller inom vars domkrets den dömden bor eller stadigvarande vistas.

55 §

Straff som döms ut i stället för övervakningsstraff

Om domstolen konstaterar att den dömden har handlat på det sätt som avses i 26 eller 51 §, ska domstolen förvandla den icke avtjänade delen av övervakningsstraffet till ett ovillkorligt fängelsestraff vars minimitid är fyra dagar.

Om den dömden har haft flera övervakningsstraff att avtjäna, ska den icke avtjänade delen av de sammanräknade övervakningsstraffen förvandlas till ett ovillkorligt fängelsestraff. Om det förvandlade fängelsestraffet skulle leda till att olika kvotdelar tillämpas, iakttas vid verkställigheten det som i 2 c kap. 6 § i strafflagen bestäms om villkorlig frigivning från ett gemensamt fängelsestraff.

56 §

Brottspåföljdsmyndighetens tjänstemans och biträdande övervakarens särskilda uppgifter vid verkställigheten av övervakningsstraff

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten ska

1) göra såväl på förhand anmälda som oanmälda övervakningsbesök i den dömdes bostad eller på någon annan plats som anvisats den dömden,

2) vid behov stå i kontakt med dem som bor i samma bostad som den dömden och med vårdnadshavaren, intressebevakaren eller någon annan laglig företrädare för en dömd som inte fyllt 18 år samt med kontaktpersonen för någon annan plats som anvisats den dömden.

Den biträdande övervakaren ska bistå Brottspåföljdsmyndighetens tjänsteman i de uppdrag som avses i 1 mom. Den biträdande övervakaren har rätt att göra övervakningsbesök i den dömdes bostad eller på någon annan plats som anvisats den dömden endast i sällskap av övervakaren eller någon annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Brottspåföljdsmyndighetens tjänsteman och den biträdande övervakaren ska bemöta dem som bor i samma bostad som den dömden eller som befinner sig på någon annan plats som anvisats den dömden korrekt och se till att de inte orsakas onödig olägenhet av övervakningsstraffets verkställighet.

57 §

Ordnanande av den centrala övervakningen

Brottspåföljdsmyndigheten ordnar den centrala övervakningen av verkställigheten

av övervakningsstraff både på riksplanet och på regionplanet. Om det behövs för att uppdraget ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt, kan Brottspåföljdsmyndigheten skaffa datasystemen för den centrala övervakningen av en privat serviceproducent och med denne ingå avtal om datasystemen, om underhållet av dem och om hur den tekniska övervakningen sker i datasystemen samt om tjänster för sändande, mottagande och förmedling av alarm. I avtalet ska det anges vilka datasystem och programvaror som ska användas vid övervakningen, vilka uppgifter som hör till den centrala övervakningen och vilken personal som sköter uppgifterna samt övriga motsvarande omständigheter som är av betydelse för att den centrala övervakningen ska kunna skötas korrekt. Brottspåföljdsmyndigheten ska se till att de anställda har den utbildning och erfarenhet som behövs för uppdraget. Brottspåföljdsmyndigheten övervakar att verksamheten är behörig och ansvarar för att den centrala övervakningen sköts på ett tillförlitligt och yrkeskunnigt sätt.

Om den centrala övervakningen sköts med stöd av ett avtal på det sätt som avses i 1 mom., gäller i fråga om rätten att fatta beslut om utlämnande av handlingar som upprättas inom den centrala övervakningen det som föreskrivs i 14 § 1 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och i fråga om tystnadsplikten för de anställda vid det företag som sköter den centrala övervakningen det som föreskrivs i 23 § i den lagen. De anställda vid det företag som sköter den centrala övervakningen har inte rätt att få tillträde till Brottspåföljdsmyndighetens register. På de anställda tillämpas vid skötseln av detta uppdrag språklagen (423/2003) och bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.

58 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om de förberedande åtgärder som krävs för den vård som ordnas av en offentlig eller privat serviceproducent inom social- och hälsovården och om de åtgärder som hänför sig till övervakningen och genomförandet av vården, om säkerhets-

kontroller och registrering av dem samt om förfarandet vid villkorlig frigivning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får meddela närmare föreskrifter om beräklandet av strafftiden samt om förfarandet vid kontroll av drogfrihet enligt 22 § och övervakning av deltagandet i verksamhet enligt 41 §.

59 §

Hänvisningsbestämmelse

I stället för ett fängelsestraff som döms ut med stöd av 74 eller 75 § i civiltjänstlagen (1446/2007) eller 118 § i värnpliktslagen (1438/2007) kan ett övervakningsstraff dömas ut, om förutsättningarna enligt 6 kap. 11 a § i strafflagen är uppfyllda. På verkställigheten av ett sådant övervakningsstraff tillämpas det som föreskrivs om fängelsestraff och villkorlig frigivning i 74 och 75 §, 81 § 2—4 mom. och 82—85 § i civiltjänstlagen samt i 118 § i värnpliktslagen. På verkställigheten av övervakningsstraffet tillämpas i övrigt denna lag.

10 kap.

Övervakning av den som dömts till villkorligt fängelse

60 §

Innebörd och längd

Övervakning av villkorligt fängelse innefattar regelbundna möten mellan övervakaren eller biträdande övervakaren och den dömdes. Syftet med mötena är att följa den dömdes förhållanden och förändringarna i dem samt att främja den dömdes beredskap för ett liv utan kriminalitet. Övervakningen kan även omfatta uppgifter eller program som främjar den dömdes sociala handlingsförmåga.

Övervakarmötena samt de uppgifter och program som hör till övervakningen får omfatta högst 12 timmar per månad, av skäl som hänför sig till den intensitet med vilken programmet ska genomföras eller av andra särskilda skäl dock högst 24 timmar. Antalet

timmar per månad kan variera under övervakningen, i enlighet med vad som krävs för att övervakningen ska kunna verkställas på ett ändamålsenligt sätt.

Om det efter att övervakningen fortgått i minst sex månader har blivit uppenbart att fortsatt övervakning inte är behövlig, kan Brottspåföljdsmyndigheten på framställning av övervakaren avsluta övervakningen.

61 §

Kravet på drogfrihet

Den som dömts till villkorligt fängelse förenat med övervakning får inte vara påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel under övervakarmötena eller under den verksamhet eller de sammankomster som verkställigheten av övervakningen förutsätter.

62 §

Påföljd för grovt brott mot skyldigheter

Om den som dömts till villkorligt fängelse förenat med övervakning bryter mot sina till övervakningen hörande skyldigheter på ett i 26 § avsett grovt sätt, ska Brottspåföljdsmyndigheten utan dröjsmål underrätta åklagaren om saken, om det inte är uppenbart onödigt för att syftet med övervakningen ska nås.

Om åklagaren bedömer att övervakningstiden ska förlängas på grund av ett i 26 § avsett grovt brott mot skyldigheter, ska åklagaren utan dröjsmål framställa ett yrkande om förlängning hos den tingsrätt som har behandlat brottmålet i första instans eller inom vars domkrets den dömde bor eller stadigvarande vistas.

Om domstolen konstaterar att den dömde har brutit mot de skyldigheter som hör till övervakningen på ett i 26 § avsett grovt sätt och om det med hänsyn till den dömdes person och orsakerna till överträdelsen enligt en helhetsbedömning finns särskilda skäl till det, kan domstolen förlänga tiden för övervakningen med sammanlagt högst sex månader.

63 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om avslutande av övervakning utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 kap.

Ungdomsstraff

64 §

Innebörd och längd

Ungdomsstraff är en påföljd på minst fyra månader och högst ett år som ådöms den som var 15—17 år när han eller hon begick brottet. Ungdomsstraffet innefattar övervakning och därmed förenade uppgifter och program som främjar den sociala handlingsförmågan och som särskilt är riktade till unga, samt stöd och handledning i samband med dessa. Ungdomsstraffet omfattar även övervakad orientering i arbetslivet och i arbete, om inte detta anses uppenbart onödigt eller är synnerligen svårt att ordna.

De sammankomster som hör till verkställigheten av ungdomsstraffet och i vilka den som avtjänar straffet är skyldig att delta får omfatta högst åtta timmar per vecka. Antalet timmar per vecka kan variera i enlighet med vad verkställigheten kräver.

65 §

Kravet på drogfrihet

Den som dömts till ungdomsstraff får inte vara påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel under övervakarmötena eller på platsen för arbete, rehabilitering, utbildning eller någon annan verksamhet som hänför sig till verkställigheten eller under sådana sammankomster som verkställigheten förutsätter.

66 §

Behandling av grovt brott mot skyldigheter

Om åklagaren anser att den som dömts till ungdomsstraff har brutit mot sina skyldighe-

ter på ett i 26 § avsett grovt sätt, ska åklagaren utan dröjsmål föra saken till behandling hos den tingsrätt som har behandlat brottmålet i första instans eller inom vars domkrets den dömda bor eller stadigvarande vistas.

67 §

Påföljd för grovt brott mot skyldigheter

Om domstolen konstaterar att den som dömts till ungdomsstraff har brutit mot sina skyldigheter på ett i 26 § avsett grovt sätt, ska domstolen döma ut ett annat straff i stället för den icke avtjänade delen av ungdomsstraffet.

Vid den prövning som gäller valet av ny straffart ska hänsyn tas till den dömdes ålder, hur stor del av ungdomsstraffet som inte har avtjänats, hur allvarligt den dömdes klandervärda handlande varit och av vilken art det brott är som ungdomsstraffet dömdes ut för.

Om ungdomsstraffet i sin helhet eller till en betydande del inte har avtjänats och om det även i övrigt med hänsyn till de prövningsgrunder som nämns i 2 mom. enligt en helhetsbedömning finns särskilda skäl till det, kan ett ovillkorligt fängelsestraff dömas ut i stället för den icke avtjänade delen av ungdomsstraffet.

68 §

Beaktande av den del av ungdomsstraffet som har avtjänats

När den som har dömts till ungdomsstraff döms till ett nytt straff i fall som avses i 7 kap. 8 § i strafflagen eller i 16 § eller 67 § 1 mom. i denna lag, ska den del av ungdomsstraffet som redan har avtjänats i skäligen mån beaktas som en straffnedsättningsgrund. Två ungdomsstraffdagar anses motsvara en dag ovillkorligt fängelse, om det inte med beaktande av innehållet i den del av ungdomsstraffet som redan har avtjänats finns särskilda skäl att avvika från detta.

69 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om platserna för orientering i arbetslivet och i arbete utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 kap.

Övervakning av den som frigetts villkorligt

70 §

Ställande under övervakning

En fånge som frigets villkorligt ställs för den tid prövotiden pågår under övervakning, om

- 1) prövotiden är längre än ett år,
- 2) fången har begått brottet innan han eller hon fyllt 21 år,
- 3) fången själv begär det, eller
- 4) fången har förbundit sig att iaktta villkoren för sådan läkemedelsbehandling och eventuellt tillhörande annan behandling och stöd som avses i 4 § i lagen om övervakad frihet på prov (629/2013).

Trots det som föreskrivs i 1 mom. behöver fången inte ställas under övervakning, om övervakningen med hänsyn till dess syfte är klart obehövlig på grund av att fången förväntas bli avlägsnad ur landet eller lider av en allvarlig sjukdom eller det finns någon annan särskild orsak till det. Fången behöver inte heller ställas under övervakning, om hans eller hennes övervakade frihet på prov och den övriga utredningen visar att det inte finns någon uppenbar risk för återfall i brott.

71 §

Övervakningens innebörd

Övervakningen av den som frigetts villkorligt innefattar regelbundna möten mellan övervakaren eller den biträdande övervakaren och den dömda. Syftet med mötena är att följa den dömdes förhållanden och förändringarna i dem samt att främja den dömdes beredskap för ett liv utan kriminalitet. Övervakningen kan även omfatta uppgifter eller program som främjar den dömdes sociala handlingsförmåga.

Övervakarmötena samt de uppgifter och program som hör till övervakningen får omfatta högst 12 timmar per månad, för dömda som är i behov av särskilt stöd och särskild övervakning dock högst 30 timmar. Antalet timmar per månad kan variera under över-

vakningen, i enlighet med vad som krävs för att övervakningen ska kunna verkställas på ett ändamålsenligt sätt.

Om en fånge ställs under övervakning med stöd av 70 § 1 mom., ska Brottspåföljdsmyndigheten i god tid före den villkorliga frigivningen i samarbete med fången utarbeta en plan för strafftiden som gäller övervakningen. Denna plan ska samordnas med den plan för strafftiden som gäller tiden i fängelse. Planen ska i behövlig utsträckning utarbetas i samarbete med fångens hem- och boningskommun samt med andra myndigheter, privata sammanslutningar och enskilda personer.

72 §

Den dömdes särskilda skyldigheter

Den dömden som frigetts villkorligt och står under övervakning får inte vara påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel under övervakarmötena eller under den verksamhet eller de sammankomster som verkställigheten av övervakningen förutsätter.

Om den dömden har förbundit sig till sådan läkemedelsbehandling som avses i 70 § 1 mom. 4 punkten, ska han eller hon lämna de urin- och blodprov som är nödvändiga för att övervaka att läkemedlen används och säkerställa att behandlingen är säker. Den dömden är skyldig att besöka ett särskilt angivet universitetssjukhus eller en särskilt angiven enhet inom den specialiserade sjukvården för att lämna proven.

73 §

Särskilda övervakningsvillkor

Om den dömden ställs under övervakning med stöd av 70 § 1 mom. 4 punkten förpliktas han eller hon att iaktta villkor om läkemedelsbehandling och eventuellt tillhörande annan behandling och stöd.

74 §

Brott mot villkor om läkemedelsbehandling eller annan behandling och stöd

Om den som har ställts under övervakning med stöd av 70 § 1 mom. 4 punkten underlå-

ter att iaktta sådana villkor om läkemedelsbehandling eller annan behandling och stöd som har antecknats i planen för strafftiden, ska Brottspåföljdsmyndigheten skriftligen uppmana den dömden att iaktta planen för strafftiden.

Om den dömden trots uppmaningen underlåter att iaktta de villkor om läkemedelsbehandling eller annan behandling och stöd som ingår i planen för strafftiden, eller avslutar läkemedelsbehandlingen, ska det som bestäms i 26 § iakttagas.

75 §

Påföljd för grovt brott mot skyldigheter

Om åklagaren bedömer att en del av reststraffet ska verkställas på grund av ett i 26 § avsett grovt brott mot skyldigheter, ska åklagaren utan dröjsmål framställa ett yrkande om det hos den tingsrätt som har behandlat brottmålet i första instans eller inom vars domkrets den dömden bor eller stadigvarande vistas.

Om domstolen konstaterar att den dömden har brutit mot sina skyldigheter på ett i 26 § avsett grovt sätt och om det med hänsyn till den dömdes person och orsakerna till överträdelsen enligt en helhetsbedömning finns särskilda skäl till det, kan domstolen bestämma att minst fyra och högst 14 dagar av reststraffet ska verkställas.

76 §

Övervakningens längd

Om det efter att övervakningen fortgått minst sex månader har blivit uppenbart att den dömdes levnadsförhållanden har stabiliserats, det inte finns någon uppenbar risk för att den dömden begår brott och fortsatt övervakning inte heller i övrigt är behövlig, kan Brottspåföljdsmyndigheten på framställning av övervakaren avsluta övervakningen.

Efter det att övervakningen fortgått i ett år och sex månader ska Brottspåföljdsmyndigheten pröva behovet av fortsatt övervakning eller avsluta övervakningen, med iakttagande av vad som föreskrivs i 1 mom.

Efter det att övervakningen fortgått i sex månader kan den avslutas också i en situation som avses i 70 § 2 mom., om den dömd med stöd av 148 eller 149 § i utlänningslagen (301/2004) har avvisats eller utvisats ur landet eller stadigvarande bosatt sig i något annat än ett nordiskt land eller är intagen för långvarig anstaltsvård på grund av sjukdom. En flyttning till ett annat nordiskt land utgör inte en grund för avslutande av övervakningen, om övervakningen kan ordnas med stöd av 22 § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963).

77 §

Övervakning av läkemedelsbehandling och omprövning av villkor om läkemedelsbehandling, annan behandling och stöd

Brottspåföljdsmyndigheten ska avtala med ett universitetssjukhus och en enhet inom den specialiserade sjukvården om hur läkemedelsbehandlingen ska ordnas och därmed förknippade blod- och urinprov tas.

Villkor om läkemedelsbehandling och eventuell annan behandling och stöd ska omprövas med högst tre månaders intervall.

En läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten fattar beslut om övervakning och avslutande av läkemedelsbehandling samt annan behandling och stöd. I brådskande fall kan också en läkare vid det sjukhus eller den enhet inom den specialiserade sjukvården som avses i 1 mom. avbryta läkemedelsbehandlingen tillfälligt. En läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten ska omedelbart informeras om att läkemedelsbehandlingen tillfälligt avbrutits. Denna läkare fattar det slutliga beslutet om läkemedelsbehandlingen.

78 §

Läkares informationsskyldighet

En läkare vid det sjukhus eller den enhet inom den specialiserade sjukvården som avses i 72 § 2 mom. är trots tystnadsplikten skyldig att ge Brottspåföljdsmyndigheten den information som behövs för bedömningen av

om den dömd har iakttagit villkoren om den läkemedelsbehandling och eventuellt tillhörande annan behandling och stöd som avses i 70 § 1 mom. 4 punkten.

79 §

Kostnader

Kostnaderna för den läkemedelsbehandling och eventuellt tillhörande annan behandling och stöd som avses i 70 § 1 mom. 4 punkten samt för dess övervakning betalas med statliga medel.

80 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om förfarandet vid ställande under övervakning, avslutande av övervakning och innehållet i planen för strafftiden för en dömd som ställs under övervakning med stöd av 70 § 1 mom. 4 punkten utfärdas genom förordning av statsrådet.

AVDELNING III

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

13 kap.

Bestämmelser om verkställighet och meddelanden

81 §

Domstolens meddelande om en samhällspåföljd

Domstolen ska meddela Brottspåföljdsmyndigheten om sitt avgörande genom vilket den dömt ut samhällstjänst, övervakningsstraff, villkorligt fängelse förenat med övervakning eller ungdomsstraff genom att registrera uppgifter om avgörandet i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem. Bestämmelser om registrering av meddelanden finns i lagen om jus-

titieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) och i författningar som utfärdats med stöd av den.

82 §

Nytt fängelsestraff

Om åklagaren beslutar åtala en person som har dömts till samhällstjänst, övervakningsstraff eller ungdomsstraff för ett brott som enligt åklagarens bedömning kan medföra ett ovillkorligt fängelsestraff, kan åklagaren underrätta Brottspåföljdsmyndigheten om saken i syfte att förbjuda verkställigheten av samhällspåföljden. När Brottspåföljdsmyndigheten fått meddelandet ska den förbjuda att verkställigheten av samhällspåföljden inleds eller fortgår.

När den som tidigare har dömts till samhällstjänst eller ungdomsstraff döms till ett ovillkorligt fängelsestraff för ett brott som han eller hon begått innan verkställigheten av samhällspåföljden har upphört eller, om det är fråga om övervakningsstraff, för ett brott som han eller hon begått före den villkorliga frigivningen, kan domstolen förbjuda att verkställigheten av samhällspåföljden inleds eller fortgår. När domstolen förbjuder verkställigheten av en tidigare utdömd samhällspåföljd ska den bestämma att den icke avtjänade delen av samhällspåföljden ska avtjänas som fängelse.

Ett beslut genom vilket verkställigheten av en tidigare utdömd samhällspåföljd har förbjudits ska iaktas även om det överklagas.

83 §

Beaktande av en avtjänad samhällspåföljd vid mätningen av fängelsestraff

När den som har dömts till samhällstjänst, övervakningsstraff eller ungdomsstraff döms till ett nytt straff i den situation som avses i 82 §, iaktas samma förvandlingsförhållande mellan fängelsestraffet och samhällspåföljden som iaktogs när samhällspåföljden fastställdes. Vid förvandlingen av övervakningsstraff motsvarar en del av en dag en dag fängelse. Vid förvandlingen används det beräknings sätt som är fördelaktigast för den dömde.

84 §

Avdrag på grund av ett verkställt straff

Om den som har dömts till samhällstjänst, övervakningsstraff eller ungdomsstraff döms till ett fängelsestraff till följd av överklagande i en situation som avses i 16 §, ska Brottspåföljdsmyndigheten från det fängelsestraff som ska verkställas dra av den tid som motsvarar den del av straffet som redan har avtjänats som samhällspåföljd. Ett motsvarande avdrag ska göras när domstolen har förbjudit verkställigheten av ett övervakningsstraff, men inte har bestämt längden på den del av straffet som ska verkställas som fängelse. Om den dömde har frigetts villkorligt från ett övervakningsstraff, iaktas på motsvarande sätt det som i 3 kap. 6 § i fängelselagen föreskrivs om verkställighet av skillnaden.

85 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om utarbetandet av verkställighetshandlingar, behandlingen av handlingarna, deras innehåll och översändandet av dem samt om sändandet av vissa meddelanden utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 kap.

Ändringssökande

86 §

Beslut i vilka ändring får sökas

Den dömde får begära omprövning av Brottspåföljdsmyndighetens beslut om

1) uppskov med eller avbrott i verkställigheten enligt 18 § 1, 2 och 4 mom. samt återkallelse av uppskov med eller avbrott i verkställigheten enligt 18 § 5 mom.,

2) en skriftlig varning enligt 25 §,

3) ersättning för resekostnader enligt 32 §,

4) ställande under övervakning enligt 70 §,

5) strafftiden för övervakningsstraff enligt 47 § 2 mom.

87 §

Beslutanderätt och behandling av begäran om omprövning

Regiondirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten avgör begäran om omprövning av beslut som avses i 86 § 1—4 punkten. Verkställighetsdirektören vid Brottspåföljdsmyndigheten avgör begäran om omprövning av beslut som avses i 86 § 5 punkten.

Begäran om omprövning ska framställas skriftligen inom sju dagar från delfäendet av beslutet. Omprövningsbegäran ska lämnas till regiondirektören, direktören för byrån för samhällspåföljder eller fängelsedirektören. Om det är fråga om ett i 86 § 5 punkten avsett beslut om strafftiden för övervakningsstraff, ska omprövningsbegäran lämnas till verkställighetsdirektören. Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt.

I andra beslut som fattas av Brottspåföljdsmyndighetens verkställighetsenhet än i 86 § 5 punkten avsedda beslut om strafftiden för övervakningsstraff får omprövning inte begäras, utan de överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med vad föreskrivs i 88 §.

88 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Beslut som regiondirektören eller verkställighetsdirektören har fattat med anledning av en omprövningsbegäran får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets regiondirektörens beslut med anledning av omprövningsbegäran har fattats. Besvär över beslut av verkställighetsdirektören ska anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvär ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet.

89 §

Behandlingen av besvär i förvaltningsdomstolen

Vid behandlingen av besvär är förvaltningsdomstolen domförför med en ledamot. Besvären ska behandlas skyndsamt.

90 §

Besvär hos högsta förvaltningsdomstolen

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär bara om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

91 §

Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten

Begäran om omprövning eller anförande av besvär avbryter inte verkställigheten av beslut som avses i 86 § 4 eller 5 punkten, om inte den regiondirektör eller verkställighetsdirektör som behandlar begäran om omprövning eller den domstol som behandlar besvaren beslutar något annat.

92 §

Rättshjälp

Bestämmelser om rättshjälp till den dömde i ärenden som avses i 86 § finns i rättshjälpslagen (257/2002). En sådan utredning om de ekonomiska förhållandena som avses i 10 § 1 mom. i den lagen behöver inte läggas fram. Om ärendet är under behandling vid domstol, fattar domstolen beslut om beviljandet av rättshjälp.

93 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om framställning och behandling av en omprövningsbegäran utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 kap.

Ikraftträdande

94 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

95 §

Lagar som upphävs

Genom denna lag upphävs

- 1) lagen om samhällstjänst (1055/1996),
- 2) lagen om ungdomsstraff (1196/2004),
- 3) lagen om övervakning av villkorlig frihet (782/2005),
- 4) lagen om övervakning av villkorligt fängelse (634/2010),
- 5) lagen om övervakningsstraff (330/2011).

96 §

Övergångsbestämmelser

I ärenden som gäller utdömande, förbere-

Helsingfors den 10 april 2015

delse eller verkställighet av en samhällspåföljd tillämpas de bestämmelser som gällde när beslutet fattades. Bestämmelserna i denna lag tillämpas emellertid om ärendet tas till ny behandling på grund av överträdelse av villkor, förändrade förutsättningar eller av någon annan motsvarande orsak efter det att denna lag har trätt i kraft.

På ärenden som gäller överträdelse av villkor eller uppskov med eller avbrott i verkställigheten och som är anhängiga vid denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På sökande av ändring i beslut som fattats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelse som gällde vid ikraftträdandet.

Republikens President

SAULI NIINISTÖ

Justitieminister *Anna-Maja Henriksson*